

PUNK-PIENLEHTIKYSELY

Sivu 1 / 7

Kari Hipponen

Lehden perustiedot

Tekemäsi lehti tai lehdet: Vatkain ja Aabell / nrot 1-3 – nro1 nimeltään Puskii

Roolisi lehdessä: ”pääpuuhapete” eli yhdessä tehtiin kaikkea ja itse toimin lähinnä yhteistyöhenkilönä niin lehden tekijöiden suhteen kuin ulospäin

Minä vuosina teit lehteä tai lehtiä: 1978-79

Julkaistujen numeroiden määrä, painosmäärät ja ilmestymisajankohdat:

Kolme lehteä – 3.6.1978 / 6.12.1978 / 28.9.1979. Painosmäärät olivat muistaakseni 50 (1), 100 (2), 300 (3).

Asuinkunta lehteä tehdessä: Salo

Vanhempien ammatit tai yhteiskuntaluokka: vasemmistolainen työläisperhe – isä leipurimestari ja äiti tekstiilityöntekijä/siivoaja. Vanhemmat erosivat 1972 ja äiti yksinhuoltaja siitä lähtien.

Lehti

A. Lehden teon aloittaminen

1. Miksi aloit tehdä lehteä? Oliko lehdelläsi esikuvia pienlehtien joukossa tai muualla? Olitko tehnyt aiemmin esimerkiksi koululehteä?

Hilse oli varmaan tärkein vaikuttaja siihen, että oli itse myös tehtävä lehti. Mutta sitä ennen jo esim. Zigzag ja erilaiset underground sarjakuvajulkaisut olivat herättäneet kiinnostuksen kaikkeen populaarikulttuuriin ja pienlehti/alakulttuuritouhuiluun – ulkomaalaisia lehtiä tilattiin kaveripiirissä tuolloin ahkerasti R-kioskiin. Ja seuraavaksi 1976-77 punkaallon iskiessä biisien lisäksi otettiin haltuun paljon muutakin aiheeseen liittyvää ja asiaa sivuavaa. Kaveripiirissä oli jo tuolloin tehty ”Nispe” parodialehteä ja silläkin oli rimaa alentava vaikutus. Toisaalta meidän Uutiset ja Sää yhtye oli saavuttanut Salossa niin ison suosion, että lehti tuntui ainoalta väylältä välittää mielipiteen vapauden, tasa-arvoisuuden ja vaihtoehtoisuuden viestiä – suosion tavoittelu kun ei ollut missään vaiheessa meidän bänditouhun päätavoitteena.

2. Millaisella porukalla teitte lehteä? Oliko porukan sisällä työnjakoa?

Lehdenteko lähti Uutiset ja Sää yhtyeen sisältä ja toinen bändi- & luokkakaveri ryhmä oli Totuuden Henki -yhtye, josta saatiin ”avustajia” ensimmäisen lehden tekoon – kaikki olivat syntyneet 1958-1960. Kaupungin nuorisotalon isäntä Markku Heininen edesauttoi myös paljon liikkeellelähtöä. Molemmat bändit hajosivat ensimmäisen lehden ilmestymisen aikoihin, mutta samat ihmiset jatkoivat lehtipuuhaa ja mukaan tuli myös muutama uusi tekijä kaveripiiristä. Tekijätiimistä löytyi valokuvaajia, kuvataiteen tekijöitä, musiikin, elokuvien & kirjallisuuden suurkuluttajia eli kaikki halukkaat saivat osallistua omien vahvuuksiensa kautta lehtien tekemiseen.

Lehtien valmistumisen kannalta ydinryhmä oli: Tommi Micklin (Uutiset ja Sää/Vaavi, piirroksot, valokuvat & sarjakuvat), Erkki Hipponen (Uutiset ja Sää/Pupu6kko, tekstaus-sommittelut-levyt-kirjallisuus), Pentti Degerström (Totuuden Henki/Pupu6kko, yleistyömies) ja Kari Hipponen (Uutiset ja Sää/Vaavi, toinen yleistyömies, joka halusi saada kaiken kasaan ja valmiiksi). Kari Saarinen (Totuuden Henki/ Pupu6kko) ja Tapio Nyman (Uutiset ja Sää/Vaavi) tekivät myös aktiivisesti materiaalia lehtiin. Yhdessä

leivottiin ja periaatteena oli se, että kaikkia ei tarvitse miellyttää – ei myöskään tekijöiden piirissä.

3. Missä lehti kopioitiin? Oliko käytössä valokopio- vai offset -menetelmä?

Ensimmäinen lehti kopioitiin salaa muistaakseni kauppaoppilaitoksen valokopiokoneella (nuorisotalon isännän avustuksella) ja koostettiin talkoilla vanhalla nuorisotalolla – ”Pulju”, jossa oli bändien treenikämppeä. Numerot 2 & 3 painettiin Salossa Pekan Offsetpainossa, jonne oli hyvät suhteet – sarjakuvataiteilija Micklinin isällä oli mainostoimisto, joka käytti Pekan palveluita.

B. Lehden muoto ja sisältö

4. Miten kuvailisit lehteäsi?

Tekijöidensä näköinen yritys tuoda elävää alakulttuuria ja populaarikulttuuria esille mahdollisimman monimuotoisena.

5. Miten tärkeä oli lehden ulkoasu ja tyyli?

Ulkoasu oli tottakai tärkeä lähtökohta, mutta samalla tekijät kyllä ymmärsivät painotekniset realiteetit eli ei ollut yksinkertaisesti varaa tehdä todeksi kaikkia ideoita – esimerkiksi valokuvia käytettiin varsin vähän, etenkin valokuvataiteen näkökulmasta. Ja tyyli oli osa olennaista ilmaisua, jossa haettiin kaikkeen mahdollisimman monia tulkintaväyliä ja mahdollisimman epätosikkomaisesti. Perinteinen toimittajatapa kirjoittaa ja tuoda asioita esille yritettiin aina jotenkin murtaa. Sama halu toimi myös lehden layoutin suhteen. Välillä onnistuen, välillä ei.

6. Miten lehti taitettiin? Oliko sinulla aiempaa kokemusta taittamisesta?

Micklinin mainostoimistolla olimme olleet Tommin isän apuna aina välillä ja siinä yhteydessä saimme jotain hajua hommasta. Ja sitten otettiin iso läjä erilaisia lehtiä tiukkaan tarkasteluun ja niistä poimittiin lainalaisuudet ja omat ideat alkoivat hahmottua – tämä duuni oli juuri aiemmin ”ydinryhmäksi” nimittämäni poppoon harteilla. Taittaminen oli loppuhuipennus, jossa leikattiin, liimattiin, kirjoitettiin koneella & käsin, lisättiin piirustuksia sivuille jne. Sivujen määrä oli ennalta sovittu. Eli kun oli tiedossa kuinka monta juttua olisi ajoissa valmiina ja joista saisi toimivan kokonaisuuden tehtyä, niin päätettiin sivumäärä.

7. Millaisista aiheista kirjoitit lehteen tai lehtiin? Vaikuttivatko lukijoiden oletetut kiinnostuksen aiheet lehteen?

Ensimmäisessä lehdessä tein lähinnä salolaisbändihaastatteluja (pääkirjoituksen lisäksi). Toisessa tein bändijuttujen lisäksi isomman jutun anarkismista ja sen suhteesta punkkiin, ”onnen päivät” kolumnin nuorten tulevaisuudesta (vaisuudesta) ja populaarikulttuurin asemasta. Kolmannessa on taas bändihaastatteluja, juttua sivarin todellisuudesta, juttua bänditouhun todellisuudesta ja ”onnen päivät” kolumni punkin kaupallistumisesta, nuorisokulttuurin uhosta ja yhteiskunnallisen muutoksen realiteeteista.

Micklinin Tommia autoin sarjakuvien käsikirjoituksissa ja ideoinnissa kaikissa lehdissä.

Oletettuja lukijoita ei ollut – etenkin kahden ensimmäisen numeron tapauksessa. Kolmas lehti oli jo suunnattu Salon ulkopuolellekin ja Vaavi-suhteillani sain mainostajia mukaan kuvioon. Tosin Ratsiasta, Loose Prickistä, Sensuurista ja Ypö-Viidestä olisimme tehneet jutut lehteen ilman mainosdiilejäkin.

8. Miten hyvin koit lehden heijastavan omaa persoonaasi?

Tottakai lehdet peilaavat sen hetkistä minääni – ainakin osaa siitä. Lehti oli ajassa kiinni mahdollisimman paljon ja ison osan jutuista allekirjoitan edelleen. Lehteä tehtiin kuitenkin tiiminä, jossa jokaisella oli oma tärkeä paikkansa oman persoonansa kautta. Koen lehden heijastavan lähinnä nuorista salolaisista koostuvaa elinvoimaista alakulttuurikollektiiviä.

9. Jos kirjoitit muihin kuin omaan lehteesi, mihin lehtiin? Miten muihin lehtiin kirjoittelu erosi oman lehden teosta?

Paikalliseen ilmaisjakelulehteen kirjoitin jotain pikkujuttuja (kun pyydettiin) ja Micklinin Tommin kanssa muutaman sarjakuvan työstimme samaan osoitteeseen (Tommi piirsi ja yhdessä käsikirjoitimme). Ja näissä duuneissa piti pysyä ns. hyvän maun ja lehden linjauksen rajoissa.

C. Pienlehtiyhteisö ja ympäröivä kulttuuri

10. Miten lehteä levitettiin? Millaisia ajatuksia sinulla oli levittämisen suhteen?

Jokainen tekijä otti haluamansa määrän lehtiä ja teki niillä mitä halusi. Lehden saaminen valmiiksi oli kovempi juttu kuin sen levittäminen – mielestämme aidosti aiheesta kiinnostuneet kyllä osasivat nykäistä jotakuta tekijää hihasta. Kaikki kolme lehteä saatiin toteutettua niin, että kaikki tekemiseen liittyvät kulut saatiin kuitattua mainostuloilla & suhteilla. Eli lehden myymiseen ei ollut taloudellista painetta. Kolmannen numeron yhteydessä totesimme, että seuraava lehti vaatisi jo julkaisustrategian – ei hyvä. Trilogia oli jo hyvä saavutus varsin erilaisia ihmisiä käsittävältä ryhmältä – en muista, että olisi kertaakaan tarvinnut vääntää kättä.

11. Millaisia suhteita sinulla oli muihin pienlehtien tekijöihin? Millaiseksi koit pienlehtiyhteisön?

Vaavin menestymisen myötä 1979 keikoilla ja festareilla törmäsi jatkuvasti pienlehti-ihmisiin. Minuun otettiin runsaasti yhteyttä ja lehtiä & kokemuksia vaihdettiin positiivisessa hengessä. Yht'äkkiä samanhenkisiä kavereita löytyi vähän joka puolelta Suomea ja myös pienistä paikoista. Kaikkien taustalta tuntui löytyvän samoja asioita eli musiikkia, lehtiä, sarjakuvia, elokuvia, kuvataidetta jne. Tuntui, että oli osa jotakin isompaa juttua. Ja sellaista kaikkia yhdistävää nuoriso- ja populaarikulttuuriin liittyvää nostetta, jollaista ei vielä Suomessa ollut tapahtunut – ei tarvinnut olla metropolista ollakseen ajan hermolla ja ytimessä.

12. Millainen oli naisten asema pienlehtipiireissä?

Ei tuollaisia asioita tarvinnut miettiä, koska ainakin meidän kaveripiirissä Salossa oli tasa-arvo sukupuolten välillä itsestäänselvyys. Meidän lehteä ei ollut naisia tekemässä mutta olisi aivan hyvin voinut olla. Ja kun muualla törmäsi lehtineitoihin, niin heihin suhtautui täsmälleen samoin kuin miespuolisiin. Jos oli hyvä tyyppi, niin oli hyvä tyyppi. Vähän nuoria naisia oli lehtiä tekemässä vielä 1970-luvun lopulla mutta mukana olleet olivat erittäin ok.

13. Miten tutustuit punkkiin ja miten punk vaikutti lehteen?

1970-luvun puolivälissä musiikilla oli iso merkitys kaikkien nuorten elämässä. Siitä puhuttiin ja kokemuksia, levyjä, kasetteja vaihdettiin aktiivisesti. Nuorisomusiikkia ei

tuolloin kuullut radiossa kuin pari tuntia viikossa ja levyjä piti tilata – musiikin yhteisöllinen arvo nousi näin yhä suuremmaksi. Kaveripiirissä tämä puoli oli vielä korostuneempi, koska moni oli soittajapoika. Jatkuva alan seuranta ulkomaisista musiikkilehdistä pakotti tilaamaan jatkuvasti uutuuksia Epe's postimyynnistä. 1975-76 löytyivät Patti Smith, Ramones, Eddie and the Hot Rods, Damned, Sex Pistols ja moni muu. Uutiset ja Sään keikkaohjelmistoon päätyi luonnollisesti keväällä 1977 New York Dollsin, MC5n, Velvet Undergroundin, Whon ja Dr Feelgoodin rinnalle uusien bändien iskusävelmiä. Koko punk/new wave skeneä seurattiin ainakin kaveripiirissäni 1976-79 todella tarkasti – uutta, mielenkiintoista ja hyvää musiikkia tuntui tulvivan.

Esimerkki Uutiset ja Sään tiimoilta: keväällä 1977 soitimme keikalla muutaman punkbiisin ja keikan jälkeen rumpali Micklinin Tommin hyvä ystävä Nurmisen Jorma tulee kysymään, että mikä se biisi oli, jonka soititte siinä ja siinä kohdassa? Tommi selvittää, että se oli Damnedin New Rose ja se on uutta punkiksi kutsuttua musiikkia. Jorma on, että jee – tätä minä haluan kuulla lisää. Kesällä 1977 Jorma oli sitten kielikursseilla Lontoossa ja toi sieltä mukanaan matkalaukullisen punk-singlejä. Ja vuotta myöhemmin hän oli perustamassa Vaavia.

Meille punk oli päivitetty versio undergroundista. MA Numminen/Suomen Talvisota 39-40, Virtanen, Coitus Int ja muut vastaavat musiikin puolella ja esimerkiksi Shokki & Jymy-lehti kotimaisista – kuten monet ulkomaiset lehdet – olivat muokanneet pohjaa punkille. Tommi ja Jorma olivat tehneet jo 1976 Nispe-lehteä, joka oli tee-se-itse hengen ja UG:n kyllästämä hupailu kavereille. Sladesta, Alice Cooperista, New York Dollsista ja Alex Harveysta kummunnut visuaalisuus ja esteettinen räävittömyys olivat jättäneet meihin jälkensä. DIY-punk tuntui heti omalta. Ja siitä halusi kertoa muillekin. Tässä varmasti yksi pieni syy lehden tekemiseen.

Fanzinet tulivat myös tuolloin tutuksi. Ja punkkiin liitetty visuaalisuus ja estetiikka. Löysimme ikään kuin heimomme. Meitä oli jo pitkään kiinnostanut tee-se-itse vaihtoehto ja koko ajan piti keksiä jotain hauskaa ja ajattelua virkistävää. Itse tekeminen oli meille tärkeämpää kuin lopputulos ja punkin myötä rima putosi niin alas, että oma aktivoituminen sai vain lisää tuulta purjeisiin. Bänditouhu kaikissa muodoissaan oli ollut jo ennen punkkia meidän väylämme tarjota vaihtoehtoa – vaihtoehtoa vallitseville tavoille tehdä itseään tykö julkisuudessa tietyn siistin yhteiskunnassa hyväksytyyn standardin mukaan. Punkin estetiikka ja visuaalinen ilme sopi tähän kuvioon varsin mainiosti – kunhan sitä ei otettu liian vakavasti. Ja lehdessä saimme kokeilla taas uusia juttuja. Hienoa.

14. Oliko punk vain musiikkia ja musiikki vain punkkia?

Lähtökohtaisesti punk oli vain musiikkia ja taidetta. Piste. Paljon hyvää musiikkia oli myös punkin ulkopuolella ja sitä arvostettiin yhtä paljon kuin punkkiakin. Tämä suhde punkin ja muun musiikin välillä yhdisti 1978-79 Suomessa esiin nousseita punkbändejä – omien biisien tekemisen kynnyksen vain alentui sopivalle tasolle, kun sai olla kahden soinnun ihme. Tekeminen itsessään oli koko ajan tärkeämpää kuin lopputulos – vain jo muutaman vuoden nuorempi sukupolvi korosti lopputulosta huomattavasti enemmän.

Käytännössä punkin tajusi muokkaavan myös isompia asioita: populaarikulttuuria, nuorisokulttuuria ja jossain määrin myös yhteiskunnallisia asenteita. Hakaneuloilla ja anarkismilla pelottelu oli meistä hyvää huumoria, joka otettiin vastaan tosikkomaisesti. Reaktiot punkkia vastaan olivat hämmentävän isoja – ja tässähän löytyi sitten

kaupпамiehille loistava tilaisuus. Kesän 1978 lopulla Vaavi tekikin sitten Mihin jäi punk? biisin omasta näkökulmastaan eli moni-ilmeisen DIYn ja omaehtoisen tekemisen ideasta punkin sydämessä. Ja se taas oli tietenkin jonkun mielestä asettumista yläpuolelle, totuuden torveksi.

15. Miten suhtauduit korkea- ja populaarikulttuuriin pienlehtivuosina? Entä politiikkaan?

Olin yhtä positiivisesti kiinnostunut teatterista, klassisesta musiikista ja kuvataiteesta kuin ennenkin. Ei punk muuttanut asennettani korkeakulttuuria kohtaan. Koin koko ajan, että populaarikulttuurikin on tärkeää ja uskoin, että se saa pikkuhiljaa ansaitsemansa arvon. Koin, että tekemällä uutta relevanttia ilmaisua monissa muodoissa asia hoituu. Olisi vain ollut naivia kuvitella, että ihmisten asenteet kaikkea uutta kohtaan muuttuvat nopeasti. Mutta toisaalta mikään ei muutu, jos asian eteen ei laita itseään likoon. Siksi teimme edes jotakin. Itse ainakin olen yhä ylpeä suurimmasta osasta tuon ajan tekemisistä – vaikka laatu ei aina päästä huimaa. Emme olleet niin naiveja kuin monesti annetaan ymmärtää.

Sama koskee politiikkaa. Salossakin kaveripiiriin kuului hyvin epäpoliittisia ihmisiä ja toisaalta hyvinkin aktiivisesti politiikkaa seuraavia. Itse olin tottunut hoitamaan asioita, joissa aina törmäsi jossain vaiheessa politiikkaan eli siihen kuka tosiasiallisesti päättää ja kehen kannattaa ottaa yhteyttä. Historia ja yhteiskunnalliset muutokset olivat kiinnostaneet minua jo pitkään ja halusin tietää lisää. Siksi anarkismistakin oli otettava oikeasti selvää ja se vaati monta kirjastoreissua. Kun asioista otti tarpeeksi selvää, niin sitten pystyi luomaan oman mielipiteen. Ja sitten vasta pystyi tarvittaessa keskustelemaan vastakkaista mielipidettä olevan kanssa yhteiskunnallisista, poliittisista aiheista. Poliitiikan on aina pitänyt olla demokratiassa yhteisten asioiden hoitamisesta ja aina sitä on sävyttänyt kuitenkin oman edun tavoittelu. Monet päältä päin yksinkertaiset asiat sisältävät monimutkaisen rakenteen, jossa on kytköksiä, joista ei sovi huudella. Suomalainen versio korruptiosta, harmaasta taloudesta on yhteiskunnan rakenteissa piilotettuna ja poliitikot tekevät kauppaa arvovalinnoillaan. Tuon tajusi kyllä jo parikymppisenä.

16. Millaisena vastakulttuuri näyttäytyi silmissäsi?

Itse koin olevani tekemässä vaihtoehtokulttuuria (UG) ja jonkinlaista kulttuurivallankumousta eli populaarikulttuurin arvon nostamista. Kuullostaa isolta, mutta käytännössä se oli itsestään selvää ja arkista tekemistä sellaisten asioiden kanssa, joista nautti. Suomessa populaarikulttuuri miellettiin tuolloin pitkälti vain osaksi nuorisokulttuuria, mutta minulle se näyttäytyi elävänä taiteen kirjona.

Vuonna 1979 muuttui oman tekemisen näkökulma, koska juttuja tehtiinkin suomalaisille eikä vain salolaisille. Ja vastaavaan tilanteeseen joutuneita hengenheimolaisia löytyi koko ajan lisää joka puolelta Suomea. Kaikki tekeminen olikin osa jotain isompaa ajan henkeä. Itse tekeminen ei juurikaan muuttunut, mutta niin positiivisen kuin negatiivisen palautteen määrä kasvoi ja niiden vastaanottamiseen piti oppia uudestaan. Omaehtoinen ja täysin nuorista lähtevä kulttuuritarjonta, jota ei tuolloin vielä kukaan erityisesti ohjaillut tai kontrolloinut, sai vastakaikua nuorissa ympäri Suomen. Vastakulttuuri muuttuikin sitten muutamassa vuodessa valtakulttuuriksi. Vastaavaa spontaania koko Suomen alueen nuorista lähtevää nuorisokulttuurin ja populaarikulttuurin esiinmarssia lööppeihin ei ollut tapahtunut ennen tuossa mittakaavassa. Oli mukavaa olla mukana, vaikka taiteilu alakulttuurin ja valtakulttuurin

rajapinnalla olikin välillä turhauttavaa pään seinään hakkaamista.

D. Lehden tekemisen jälkeen

17. Milloin ja miksi lopetit lehden tekemisen? Seurasitko pienlehtimaailmaa vielä sen jälkeen?

Vatkain ja Aabellin perustoimittajakunnasta suurin osa valmistui ylioppilaaksi 1970-luvun lopulla ja sitten piti alkaa miettiä jatko-opiskelua, joka vei pääsääntöisesti Turkuun, Helsinkiin tai Tampereelle. Sama ryhmä oli siviilipalvelusmiehiä ja se vuosi piti hoitaa joskus jossakin. Nämä kaksi realiteettia hajottivat ryhmän aika tehokkaasti ja lehti- & bänditouhu jäivät väkisinkin muutoksen jalkoihin.

Itse suoritin sivarin vapusta 1979 vappuun 1980. Vaavin ensimmäinen lp ilmestyi aprillipäivänä 1980 ja tehokeikkailu alkoi toukokuussa. Minä ja Micklinin Tommi tajusimme kesän lopulla tekevämme tätä työksemme ja kaikki energia suunnattiin Vaaviin. Lehden tekemiselle ei ollut yksinkertaisesti aikaa, koska sekin olisi pitänyt hoitaa ammattimaisemmin kuin mitä aiemmat lehdet oli työstetty. Ja samalla hyviä fanzineita oli ihmisten saatavissa yhä enemmän – ei meillä ollut mitään erityistä syytä enää tehdä lehteä. Ja tottakai pienlehtiä luettiin ja seurattiin jo siksi, että Vaavista kirjoitettiin moniin.

Velipoika Erkki ja Degerstömin Pentti olivat jo pitkälti hoitaneet V&A 3:n kasaamista ja pyysin kyllä heitä tai jotakuta muuta toimituskunnasta ottamaan vetovastuun hommasta ja lupasin kirjoittaa jutun tai pari, mutta enempään ei aika ja motivaatio riittänyt. Kukaan ei sitten halunnut ottaa sitä taakkaa harteilleen. Lehteä ei milloinkaan virallisesti lopetettu, sen tekeminen vain loppui.

18. Miten koit siirtymän hardcore-aikakauteen vuoden 1982 paikkeilla?

Itse olin ajautunut ns. musiikkialanammattilaiseksi. Tein bänditouhun lisäksi tuottajan hommia ja esimerkiksi Ratsian Täältä tulee yö biisi ja Rudin Taivas saa odottaa kävivät sinkkulistan ykkösinä 1980-81. Tuottajan hommissa on pakko olla suht leveä kirjo musiikkia kuunneltuna, jotta sitä hommaa voi tehdä. Kaikkea piti siis kuunnella ja uusista asioista oppia.

Esimerkiksi Dead Kennedys ja The Cramps olivat minusta loistavia uusia juttuja 1980-luvun alussa, mutta niin oli myös Bruce Springsteenin Riverkin hieno todiste Musiikista. Uusia hc-bändejä kyllä kuuntelin jonkun verran, mutta ne eivät pääsääntöisesti herättäneet minussa mitään. Minulle Stoogesin Raw Power toimi huomattavasti paremmin. Ja keikoilla nähty kännissä kaatuilu lavalla oikeassa sotisovassa ja itsetarkoituksellinen epäviireisesti soittaminen, ei minulle edustanut missään muodossaan moni-ilmeistä vaihtoehtokulttuuria. Ei minun teekupillinen.

19. Miten lehdenteko vaikutti myöhempään elämääsi (esimerkiksi ystäväpiiri, arvot, ammatti)?

Monia tuttuja olisi jäänyt tapaamatta ilman lehdentekoa, mutta minulla oli bändi luonnollisesti suurempi vaikuttaja elämäni törmäämisiin ja valintoihin. Olin aina ollut kiinnostunut visuaalisuudesta ja lehdenteko auttoi hahmottamaan kuvan ja tekstin vaikutuksia vastaanottajaan. Kaikki eletty elämä varmasti vaikuttaa valintoihin ja löysin

PUNK-PIENLEHTIKYSELY

Sivu 7 / 7

itseni 1983 yliopistolta lukemasta yleistä kirjallisuustiedettä ja sosiologiaa sivuaineena. Myöhemmin jatkoin opiskelua hypermedian ja tiedottamisen parissa. Kaikelle opiskelulleni oli yhteistä se, että halusin oppia ihmisten välisen kommunikaation lainalaisuuksia ja retoristen keinojen käytön kirjon. Lehdessä nämä asiat ovat aina läsnä.

- 20. Jos jatkoit myöhemmin journalistista toimintaa, koitko pienlehtitaustan vaikuttaneen toimittajantyöhösi esimerkiksi tyylin tai työskentelytapojen kautta?** Oikeaa journalistista toimintaa en ole harjoittanut, mutta tiedottajan ominaisuudessa on pakko miettiä tekstiä ja sen suhdetta kuviin ja layouttiin varsin tarkasti. On pakko osata hahmottaa kohderyhmää ja kieltä, jota kannattaa käyttää. Ja tietyt juuret tähän työhön löytyvät pienlehtien maailmasta – ainakin tietty ilkkurisuus joka kuiskuttelee jatkuvasti korvaan.